

Usmernenie ÚVO k požadovaniu splnenia podmienok účasti v súťaži návrhov

Informujeme Vás o vyjadrení Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) k požiadavkám splnenia podmienok účasti v súťaži návrhov, ktoré nám poskytol verejný vyhlasovateľ pri organizovaní súťaže návrhov v decembri 2016 ako pomôcku pre spracovanie súťažných podmienok verejným obstarávateľom.

Pravidlá a postupy použité pri organizovaní súťaže návrhov upravujú ustanovenia § 119 až § 125 zákona o verejnom obstarávaní. Podľa § 121 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní postupujú pri súťaži návrhov verejný obstarávateľ a obstarávateľ primerane podľa prvej časti tohto zákona, ktorá obsahuje základné ustanovenia (napr. predmet úpravy, výnimky z uplatňovania zákona o verejnom obstarávaní, základné pojmy používané vo verejnom obstarávaní, základné povinnosti verejného obstarávateľa a obstarávateľa atď.).

Súťaž návrhov sa vyhlasuje uverejnením oznámenia o vyhlásení súťaže návrhov. V rámci oddielu III. tohto oznámenia „Právne, ekonomické, finančné a technické informácie“, bodu III.1 je možné uvádzať kritériá na výber uchádzačov (účastníkov) v prípade použitia užšej súťaže návrhov, a to za predpokladu, že je to pre daný prípad uplatniteľné.

Podľa § 121 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní účasť v súťaži návrhov nesmie byť obmedzená požiadavkou na sídlo, miesto podnikania alebo obvyklý pobyt účastníka na určitom území alebo časti územia štátu, ani požiadavkou na jeho právnu formu.

Vyhlasovateľ môže v užšej súťaži návrhov obmedziť počet účastníkov, ktorých vyzve na predloženie návrhu, na základe kritérií výberu účastníkov určených v oznámení o vyhlásení súťaže návrhov, pričom kritériá výberu účastníkov musia byť určené jednoznačne, zrozumiteľne a nediskriminačne, aby umožnili účasť dostatočnému počtu účastníkov, a tým umožnili hospodársku súťaž (§ 122 ods. 3 a 4).

Z ustanovenia § 124 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní ďalej vyplýva, že ak sa od účastníkov vyžaduje určitá odborná kvalifikácia, najmenej tretina členov poroty musí mať rovnakú alebo rovnocennú odbornú kvalifikáciu. Z uvedeného možno nepriamo odvodzovať, že verejný obstarávateľ a obstarávateľ môžu vyžadovať od účastníkov súťaže návrhov splniť určité kvalifikačné predpoklady.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že verejný obstarávateľ nemá povinnosť vyžadovať od účastníkov súťaže návrhov splnenie podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia.

Pokiaľ ide o problematiku zápisu do registra konečných užívateľov výhod, povinnosť zapísania do registra konečných užívateľov výhod (§ 56 zákona o verejnom obstarávaní obsiahnutý – prvá hlava druhá časť tohto zákona) sa vzťahuje na uchádzača alebo uchádzačov, s ktorými má byť uzavretá zmluva, koncesná zmluva alebo rámcová dohoda, ktorá je výsledkom verejného obstarávania; povinnosť zapísania do registra konečných užívateľov výhod sa ďalej vzťahuje na osoby, ktoré takémuto uchádzačovi alebo uchádzačom poskytujú finančné zdroje alebo odborné kapacity na účely preukázania splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní, ako aj na subdodávateľov v zmysle zákonných podmienok.

Obdobne je pre uchádzača /uchádzačov, s ktorými má byť uzavretá zmluva (koncesná zmluva alebo rámcová dohoda) uložená povinnosť zápisu do registra partnerov verejného sektora, s tým rozdielom, že táto povinnosť vzťahovaná na uchádzača/uchádzačov, s ktorými má byť uzavretá zmluva (koncesná zmluva alebo rámcová dohoda) je premietnutá v prvej časti zákona o verejnom obstarávaní, ktorá sa primerane aplikuje aj v prípade súťaže návrhov.

Súťaž návrhov (§ 119 a nasl.) a postup zadávania zákazky na poskytnutie služby realizovaný prostredníctvom priameho rokovacieho konania (§ 81 a nasl.) sú považované za samostatné verejné obstarávanie, pričom každé z nich je organizované na základe osobitných pravidiel.

Pokiaľ ide o postup zadávania zákazky realizovaný prostredníctvom priameho rokovacieho konania, podľa § 82 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní môže verejný obstarávateľ požiadať záujemcu alebo záujemcov o predloženie dokladov preukazujúcich splnenie podmienok účasti. Jednou z možností, ako preukázať splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní stanovených verejným obstarávateľom je predloženie Jednotného európskeho dokumentu, prostredníctvom ktorého môže záujemca /uchádzač okrem iného deklarovať splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní k času jeho vystavenia. V takom prípade ale verejný obstarávateľ musí od úspešného uchádzača (prípadne od prvých troch, v závislosti od toho, koľko víťazných účastníkov vzišlo z predchádzajúcej súťaži návrhov) požadovať predložiť relevantné dokumenty preukazujúce splnenie podmienok účasti.

Vyžadovanie od účastníkov v súťaži návrhov predloženie takéhoto dokumentu vo verejnom obstarávaní, v rámci ktorého sa nevyžaduje splnenie podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia, nie je podľa nášho názoru na mieste. Verejný obstarávateľ ale môže v rámci podmienok súťaže návrhov uviesť v oznámení o súťaži návrhov alebo v súťažných podmienkach informáciu, že v rámci postupu zadávania zákazky na poskytnutie služieb (z vecného hľadiska súvisiacich s víťazným súťažným návrhom) realizovaného prostredníctvom priameho rokovacieho konania, ktoré bude nadväzovať na už uskutočnenú súťaž návrhov, bude požadovať od víťazného účastníka /účastníkov napríklad preukázanie splnenia podmienok účasti týkajúcich sa osobného postavenia.